

Posudek oponenta diplomové práce

The combinatorics of pattern-avoiding matrices

David Mikšaník

Diplomová práce pana Mikšaníka je napsána anglicky, má 80 stran včetně příloh, pět kapitol, seznam literatury a více než dvacetistránkovou přílohu. Téma práce je enumerace 0-1 matic vyhýbajících se daným zakázaným vzorům. Angličtina práce je velmi dobrá.

V úvodu práce je uveden užitečný Přehled (Outline) obsahu práce. V první kapitole jsou zavedeny základní pojmy práce, zejména kvazipermutační 0-1 matice a dva druhy vyhýbání se zakázaným vzorům, přesné a částečné. Je též definována wilfovská ekvivalence zakázaných vzorů.

Druhá kapitola zkoumá důsledky operace, která k dané kvazipermutační matici přidá nový nulový první či poslední řádek, respektive sloupec. Ve větě 21 je dokázán vztah $p_n^P(A|0) = n \cdot p_{n-1}^P(A)$ svazující počty $n \times n$, resp. $(n-1) \times (n-1)$, permutačních matic částečně se vyhýbajících obecné řádkově permutační matici A , resp. $A|0$. Podobně ve větě 28 se pro libovolnou $k \times k$ permutační matici A dokazuje podobný vzorec ($n \geq 3$)

$$p_n^P \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ A & 0 \end{pmatrix} = p_{n-1}(A) + (n-1)^2 \cdot p_{n-2}(A),$$

který mi připadá jako velmi zajímavý.

Kapitola 3 definuje a zkoumá tvarovou wilfovskou ekvivalenci, podává přehled předchozích výsledků a je tu dokázán jeden z hlavních výsledků práce, jímž je věta 42: pro řádkově permutační 2×3 matice $X = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ a $Y = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ a každou kvazipermutační matici A s nenulovým prvním sloupcem platí, že

$$\begin{pmatrix} 0 & A \\ X & 0 \end{pmatrix} \stackrel{P}{\sim} \begin{pmatrix} 0 & A \\ Y & 0 \end{pmatrix},$$

to jest pro každé n se počty $n \times n$ permutačních matic částečně se vyhýbajících těmito dvěma zakázanými vzorůmi rovnají.

V kapitole 4 se klasifikují podle wilfovské ekvivalence všechny zakázané vzory velikosti nejvýše 4×4 . Závěrečná kapitola 5 uvádí otevřené problémy

a náměty na další výzkum. Pak následuje stručný seznam literatury a rozsáhlá příloha s počátečními úseky enumeračních posloupností délky 8.

Otázka. Setkal jste se s enumerací vícerozměrných, s dimenzí ≥ 3 , binárních matic se zakázanými vzory?

Pár překlepů a stylistických vylepšení: ř. -3 na str. 4: matrices $\mapsto$ matrix; na stejném řádku by theorem měla být očíslována; ř. 3 na str. 7: We describe the outline of this chapter. $\mapsto$ We outline this chapter; ř. 18 na str. 9: For example (...) where $\sigma = 1, 3, 2, 4$. $\mapsto$ For example, for $\sigma = 1, 3, 2, 4$ the exact formula (...)

Práci doporučuji uznat jako diplomovou a hodnotil bych ji známkou výborně.

V Praze, 6. února 2022

Doc. RNDr. Martin Klazar, Dr.
(Katedra aplikované matematiky MFF UK Praha)